

Jedovatý oměj – evropsky chráněný druh

seriál

**PŘÍRODA
VALAŠSKA**

Možná jste se už setkali s tím, že na Vaši žádost o stavbu či jiné povolení bylo potřeba další „razítko“ – Natura 2000. Co to je Natura? Se vstupem České republiky do EU jsme se zapojili do celoevropského systému ochrany přírody, který se zkráceně označuje Natura 2000.

Jedná se o soustavu chráněných území, jejímž cílem je zabezpečit ochranu několika druhů živočichů, rostlin a přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu nejcennější, nejvíce ohrožené, vzácné či omezené svým výskytem jen na určitou oblast. Soustavu chráněných území Natura 2000 tvoří dva typy území: Ptačí oblasti a Evropsky významné lokality.

Na Valašsku mají oba typy těchto chráněných území cha-

rakter velkoplošných území. Nemají proto v krajině viditelně vyznačené hranice jako třeba rezervace a při toulkách přírodou jimi volně procházíme.

Jednou z rostlin, která je pod ochranou Evropské unie, je oměj tuhý moravský (*Aconitum firmum* subsp. *moravicum*). Už název napovídá, že tento oměj je doma na Moravě, opravdu roste jen na malém území západních Karpat (Morava, Slovensko, Polsko). V Moravskoslezských Beskydech jej můžeme po-

tkat na prameništích, podél potoků i podél lesních cest.

Je to vytrvalá dlouhověká bylina, která roste na stejném místě po řadu let. Vykvétá koncem července a ve vyšších polohách Beskyd (Smrk, Kněhyně, Čertův mlýn) kvete až do poloviny srpna. Oměje jsou jedny z nejedovatějších rostlin. Už pouhé sáhnutí na rostlinu a následné nechtěné olíznutí prstů může vyvolat zdravotní problémy. Všem ale tato rostlina neškodí. Někdy naopak léčí, takže je možné vidět zvěři okousané rostliny, které slouží jako homeopatikum. Proč je tento oměj tak vzácný? Protože roste na malém území, mimo Beskydy se nerozšířil – takto územně omezené druhy se označují endemity. Oměj tuhý moravský patří k Valašsku stejně jako slivovice, ovečky a jalovce na stráních.

Jana Tkáčiková, botanik, Muzeum regionu Valašsko, Valašské Meziříčí